

Emperyalizme ve kapitalizme karşı savaşmayı uygun gören bir doktrini izleyen insanlarız.

SÖMÜRÜCÜLÜĞE KARŞI

SAVAŞ

HAFTALIK TOPLUMCU GAZETE

Yıl : I Sayı : 16 9 Şubat 1966 Fiatı : 50 Kuruş

Sahibi : ERDOĞAN GÖNÜLLER
Genel Yayın Yönetmeni ; ATTİLÂ AŞUT
Sorumlu Yönetmeni : İBRAHİM ÖZDEMİR
Yönetim Yeri : Uzunsokak, 96
Yazışma adresi : P. K. 80 - TRABZON
Baskı ; "Hâkimiyet„ Basımevi

CEVAP VERECEK BİR SORUMLU YOK MU?

Gazetemizin yayınını engelliyen partizan zihniyet, Anayasamızı yıpratma çabası içindedir—Yeni Valimizi bu konuda uyanık olmaya çağırıyoruz !

5 Ocak 1966 günlü sayımızda, Gazetemizin yayınını kanunsuz olarak durduranlara kimi sorular yönelt miş ve bu soruların yanıtlanmasıyla gerçeğin gün ışığına çıkacağını belirtmiştik.

Aradan geçen bir aylık süre içinde sorumlular, davranışlarını haklı çıkaracak herhangi bir açıklama yapmaktan titizlikle kaçınmış ve böylece konuyu örtbas ederek unutturabileceklerini sanmışlardır!

Oysa konu, sanıldığı ölçüde basit ve vurdumduymazlıkla geçiştirilebilecek soydan değildir. Anayasanın güvenliği altındaki bir gazete, partizan yöneticilerimizin gayretkeşliği ile dört hafta yayından alakonulmuş, basın özgürlüğüne ağır bir darbe vurulmuştur. Bunun hesabını kim verecektir?

Söz konusu yazımızda, iki nokta üzerinde önemle durmuştuk:

● I - Sanat Enstitüsü mezunları Sorumlu Yönetmenlik yapamazlarsa, Trabzon'da yayınlanan üç günlük gazeteye, yüzbinlerce lira tutarındaki resmî ilân, kanunsuz verilmiştir.

● 2 - Sanat Enstitüsü mezunlarını Sorumlu Yönetmenlik yapmaktan alakoyan herhangi bir karar, yetkili kurullardan çıkmamışsa, bu durumda «SAVAŞ»ın yayınına engel olanlar, Anayasamızı açıkça çiğnemişlerdir!

Bu iki şıktan hangisinin doğru olduğunu açıklamak, yöneticilerimizin görevidir.

Biz, Trabzon Basınından örnekler vererek, Sanat Enstitüsü mezunlarının Sorumlu Yönetmenlik yapabileceklerini daha önce tanıtladık. Bunun tersini doğrulamak ise yöneticilerimize düşer.

Yeni Valimiz Sayın Fahrettin Akkutlu'dan rica ediyoruz. Konunun üzerine titizlikle iğilsin ve gerçeği halkoyuna açıklasın. Keyfî davranışlarla Anayasa kurumlarını işlemez duruma getirmeye kimsenin gücü yetmiyecektir.

Uğradığımız saldırı, karşılığını görünceye dek, bu konunun ardını bırakmıyacağız. Biline!...

NASIR

Git efendi, hançerlenmiş yaramı
Eşeleyip tazeleme bu sıra,
Köyüm yolsuz, ben kanunsuz yaşarım,
Utan da şu asıra bak asıra!

Demek vekilimsin, vay benim başım!
Yediğin her yemek, bir yıllık aşım,
İçtiğin her kadeh, dolu gözyaşım,
İşlediğin kusura bak kusura!

Âlemin fezaya gittiği günde,
Dermanı alınmış dert dolu bende,
Başkasının toprağının üstünde
Sarındığım hasıra bak hasıra!

De şimdi, yaşamak denir mi buna
Ahırda doğurur gelinim Suna,
Ağaların çıkarları uğruna,
Köy dolusu esire bak esire!

Ne demek oluyor bilginiz çoksa,
Biminiz aç ölür, birimiz toksa,
İstemem, değişsin bu düzen, yoksa...
Elimdeki nasıra bak nasıra!

ÂŞIK İHSANÎ

NOKTA

KİM YUTAR?

M.T.T.B. binası önündeki devrim şehidi Turan Emeksiz'in büstü, bayram günü parçalanmış.

Ba işi yapan, Hüseyin Semerci adında biri. Olaydan sonra Semerci'nin akıl hastası olduğu anlaşılmış.

Eşşek ile semeri bir yana bırakalım.

Tüm olaylardan sonra suçlular, akıl hastası oluyor. Bunların hasta olduklarını, suç işlemeden önce bir anlasak!

Öyle ya, önceden hepsi akıllı satıyor kendini.

Diii mi efendim?.

Numan BEYAZIT

SOSYALİZM ÜSTÜNE

(1) MUSTAFA DUMAN

«...Barış, ancak sosyalizmle gerçekleşebilir. İşte bu sebepten vardığımız sonuç şu olacaktır: Ya sosyalizm, ya da insanlığın sonu gelmeyen savaşlarla mahvı.»

G. B. ve P. R.

Fransızca bir sözcüktür «Socialisme»... «Social» sözcüğünden türer. O da «Sociétè» sözcüğünden türemiştir. Türkçe'de bu sözcükler sırasıyla «toplumculuk», «toplumsal» ve «toplum» sözcükleriyle karşılanır. «Socialisme», «Sosyalizm» olarak geçmiştir Türkçeye. Dilimizdeki karşılığı olan «toplumculuk» sözcüğünden çok «sosyalizm» olarak kullanılmaktadır.

SOSYALİZM NEDİR?

Bugüne değin türlü tanımları yapılmıştır sosyalizmin. Örneğin, George Bourgin «üretici güçlerin belli bir gelişme düzeyinden sonra kaçınılmaz bir duruma gelen ve ortaya çıkan tarihî bir toplum şeklidir» diye tanımlar sosyalizmi. İngiliz Filozofu Bertrand Russel'ın tanımı şöyle: «Sosyalizm, demokratik bir yönetim altında, toprağın ve anamalın (kapital) ortak mülkiyete bağlı kalmasıdır.» E. Vandervelde de şöyle tanımlar sosyalizmi: «Sosyalizm, sosyal çalışmanın, kamu hukuku dernekleri şeklinde toplanmış, çalışanlar tarafından örgütlenmesidir.» Pierre Rimbert'in tanımı ise şu: «Sosyalizm, üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti, bu araçların demokratik yönetimi ve üretimin ihtiyaçları karşılamaya yönelmesidir.»

Daha birçok düşünür, sosyalizmi tanımlamıştır. Bunlar arasında şüphesiz ayrılıklar vardır. Fakat bir noktada bu tanımların hepsi birleşmektedir: İnsan emeğinin insan tarafından sömürülmesine karşı olmak...

SOSYALİZM NEDEN VE NASIL ORTAYA ÇIKTI?

Sosyalizmin neden ortaya çıktığı sorusunu yanıtlamak için tarihin geçmiş çağlarından bugüne değin süregelen toplum çatışmalarına bakmamız gerekir. İnsanlar, doğaya (tabiata) çetin bir savaş açtıklarından bu yana, toplum tarihi sınıf çarpışmalarıyla doludur. (Efendi-köle çatışmaları...)

Doğanın insanlar tarafından işlenmesi bir emek harcanmasını gerektirir. Toprağı işlemek, madenleri işlemek, yiyecek bulmak... Yapılan çalışmalar birer emek hareketidirler. İşte insanlar emek harcayıp iş görmeye ve bu işin sonunda doğadan yararlanmaya başladıkları süreden bu yana insan emeği sömürülmüştür. Bunun geleneksel tarih sırası şöyledir:

- 1) Kölelik
- 2) Feodalite
- 3) Kapitalizm

Bu üç şekil, insanlığın tarihinde biribirini izlemiş ve tümüne birden «Emperyalizm» denmiştir. Çağımızda emperyalizm en yüksek aşamasına, kapitalizm basamağına yükselmiştir.

İnsan emeği sömürülmeye başlandığından bu yana sömürenler ve sömürülenler gizli, ya da açık çatışma durumundadırlar. Uluslar arasındaki çarpışmaların nedenleri de bu temele dayanır. Yeni köleler, yeni kaynaklar, yeni pazarlar bulma düşüncesi, insanlık tarihini dolduran savaşların asıl nedenleri değil mi?

Çağımızda sosyalizm, endüstrinin makineleşmesi, insan emeğine duyulan gereksinmenin azalması ve böylece çalışan sınıfların aç kalması ile ortaya çıkan 19. yüzyıl sosyalizminin devamı ve gelişmiş şeklidir. İngiliz sosyalizminin kurucusu Robert Owen'in dediği gibi «makineler, insanları ezmek için değil, insanların yararına kullanılmalı» idi. Böyle olmadı. 19. yüzyılda gelişen makineli endüstri, toplumları ister-istemez iki ayrı sınıfa ayırdı. Makineli endüstriyi ellerinde bulunduran tekeller ve tröstler, çalışanları çeşitli yollarla sömürerek zenginleştiler-Bu arada işçiler gibi zanaatçılar ve küçük esnaflar da ezildi-Böylece sömürücü ve gün geçtikçe zenginleşen sınıfın karşısında, sömürülerek yoksullaşan bir sınıf meydana geldi. Bu ayrılışı önlemek, kapitalist düzende mümkün olamaz. Bu durumu gören, bu durumun gelecekte ortaya çıkaracağı sorunları inceleyen Marx, Engels ve Owen, buna karşı sosyalizmi ortaya attılar. Sosyalizm aslında, tarihin ilk çağlarından o güne değin çeşitli görünüşlerde vardı ama, asıl şeklini ve kişiliğini kazanması, bu üç düşünürle başlar.

SAHİPSİZ ÖĞRETMENLER

Atatürk'çü kuşaklar yetiştirme görevini yerine getirmeye çalışan yurtsever öğretmenlerimize karşı son zamanlarda girişilen baskı hareketleri, bütün aydınları kaygılandıracak bir aşırılığa varmış bulunmaktadır. Aşağıda, «Sahipsiz Öğretmenler»e yapılan sayısız haksızlıklardan yalnızca birkaçını, örnek olarak okurlarımıza sunuyor ve Türkiye'nin devrimci güçlerini, bu yiğit savaşçıların yanında olmaya çağırıyoruz.

«SAVAŞ»

— Samsun İlköğretim Müfettişlerinden Ahmet Nuri Macit, Köy Enstitüsü rozeti taktığı ve gazetelerde yazı yazdığı için, görevinden alınarak Malatya'da bir ilkokula öğretmen olarak verilmiştir.

— Samsun 19 Mayıs Lisesi Felsefe Öğretmeni Nâzım Bayata'nın öğrencilerle teması «tehlikeli» görülmüş ve genç öğretmen meslekten ihraç edilmiştir.

— Kayseri Hacılar Ortaokulu Müdürü Mehmet Koç, yurt gerçeklerini dile getirdiği «Bozuk Düzen» adlı kitabından dolayı kovuşturmaya uğramış, Kayseri Savcısı 141. maddeyi işleterek ülkücü öğretmeni tutuklamak istemiştir.

— Kayseri İlköğretim Müfettişlerinden Hidayet Taştekin, devrimci tutum ve davranışları yüzünden Bakanlık emrine alınmıştır.

— Gericilerin tertibi sonunda «komünizm propagandası yaptığı» gerekçesiyle yargılanan Akçaabat Öğretmenler Derneği Başkanı Cemal Durgun, Mahkemede aklandığı halde, Tunceli'nin bir köyüne sürülmüştür.

— Erzurum Yavuzselim İlköğretmen Okulu Öğretmenlerinden Sait Çiltaş, köylüden «halk» diye söz açtığı için komünizm suçundan Mahkemeye verilmiş, iki kez beraat ettiği halde Karadeniz Ereğlisi Ortaokuluna sürülmüştür.